

14. A KERESZTÉNY ÉLET TELJESSÉGE

E földi életben nem létezik ez a teljesség. Isten ui. bölcs tervei szerint a túlvilágra irányozta elő a teljes isteni élet kibontakozását. Itt a földön az isteni élet csiraképes, tőkeszerűen, a kiérdemlés és gyűjtés állapotában van. Vannak ugyan szerves erényhajtásai és gyümölcsei, de ezek is inkább arra szolgálnak, hogy gyarapítsák a tőkét, mintsemhogy az *egész* tőkének életjellegét föltárják és érvényesítsék.

A teljes keresztény életnek ez a kettős berendezése szorosan következik a földi állapot próbajellegéből. Innen van a próbaidő relatív rövidsége és szinte mindenfelől érdemszerzésre beállított lehetősége.

A hármias alacsonyabb élet természetszerű kiterjedésének nincs lényeges akadálya a földön. (Hacsak az ádami bukással kapcsolatos lélektani gátlásokat nem vesszük föl ilyen akadályoknak.) E három életnek azonban bármilyen teljessége magában még nem keresztény életteljesség. Azt csak a negyedik étellel, a kegyelmi étellel szerves kapcsolatban érhetik el.

Habár e földön a keresztény élet egész abszolút teljességéről nem lehet szó, mégis beszélhetünk a keresztény élet kikezdésszerű, *relatív* teljességéről. Ez a relatív teljesség

a) *kezdszerűen* abban a *szabadon elhatározott elvi magatartásban* áll, hogy valaki mindenképpen igazi keresztény életet akar élni, azért az istengyermekséget semmi körülmények között föl nem adja. Tehát a bűnnel végérvényesen szembeszáll, kötelességeit pedig mind becsületesen teljesíti.

Ez azért (relatív) teljesség, mert biztosítja azt a gyökeret, amelyből biztosan kinő az örök élet abszolút teljessége.

Ha valaki visszavonhatatlanul magáévá tette ezt az elvi magatartást, ezzel még nincs föltétlen kizárva életéből a bűn vagy kötelességmulasztás, de ezekkel szemben olyan döntő akarati magatartás gyökerezett meg, amely a betörő hibákat azonnal kijavítja.

A földön ez a legfontosabb és legreálisabb keresztény magatartás. S ezt minden keresztény fölveheti a siker reményében, akármilyen gyarló és akármennyi elfoglaltsága van is.

Természetesen ezt a magatartást állandóan ébren kell tartani és az imádság légkörével ápolni, hogy folyton erősödjék. Így lesz igazi gyökere a végső, teljes keresztény életnek, de már bizonyos földi keresztény boldogulásnak is.

b) *Megizmosodottan* (Krisztus atlétái) a keresztény földi élet a

nehézségekkel való küzdelem, a keresztviselés, a bajokban való türelem *hősiességében* van. Tehát nem egy-két ilyen gyakorlatban, hanem az egyén és élete ilyen hősiés irányában, jellegében.

Mondottuk fentebb, hogy a keresztyény hősiesség az alapja a kegyelem teljes földi meggyarapodásának, annak a bizonyos evangéliumi sokszoros termésnek.

Ennek az izmos életteljességnek földön elérhető *érett foka*, amikor a keresztyény már csak egy normát ismer élete számára és ezt való-sítja is: Isten szent akaratát. E köré fonódik minden élettevékenysége. Ez lényegében a földi élet *szezsége*.

c) *Kivirágzottan* a keresztyény földi élet az *istenszeretet erős és tartós élményében* van.

A tudati élet kiemelkedései az élmények. Emberszívet, tudatvilágot megtöltő tartalmuk, sodró és lendítő erejük van. Az élményekből sok van és sokféle, főleg az érzéki életben, de a szellemiben sem ritka. A keresztyény földi élet igazán erős, hatalmas lendülete, sodrása szintén élményszerűségben bontakozik ki.

Sokféle az erős keresztyény élmény is. A legvalódibb keresztyény élmény a tiszta tűzű, lángoló istenszeretet, amelynek egyenesvonalú továbbemelkedése az örök élet leglényegesebb élménye. Ahol ez a tiszta, lángoló istenszeretet a földön megjelent, mindenkor csodálatos benyomást tett birtoklójára is, de azokra is, akik sugárzatába kerültek. Ez már az ún. misztika területe. Egyszerűbb fokon, rendkívül változatos módokon és rövid időtartammal sok keresztyénynek van ilyesmiben része. Mindenkor nagy a jelentősége, mert keresztyény életlendületet ad.

A *legsajátosabb*, igazán földi kivirágzása a keresztyény életnek: a gyakorlati irányú tüzes *felebaráti szeretet*.

Krisztus előirányzása szerint a keresztyény tevékenység veleje, sum-mája a segítő szeretet. Az utolsó ítéleten csak ez szerepel, mint mér-téke a földi életnek és a boldog örökéletre való alkalmasságnak. (Mt 25, 31-46). Jézus félreérthetetlen világossággal fejtette ki ezt.

Természetesen nem könnyű dolog. Nagy istenszeretemben még köny-nyebb lángadozni, de a testvérszeretetet hamarosan fejbeveri az élet sok ténye. A felebarát, főleg ha különbséget sem tesz közöttük (mert nem tesz) a valódi segítő szeretet, nagy tétel emberi erények számára. Ezért igazi öserős és kiapadhatatlan forrása ennek a szeretetnek csak is a lángoló istenszeretet lehet. Nem mondjuk azonban, hogy minden segítő szeretetgyakorlathoz ilyen nagy tűzű istenszeretet kell. Sokszor elég egy kis jóakarát, hiszen a jótett igen képes boldogítani az emberi szívet, még ha pogány is. Más azonban az állandó jellegű és általános (bárkire kiterjedő, akit az élet utunkba hoz) segítő testvérszeretet. Egészen szociális lelkiállással ez is megy egy ideig, de kitartóan nem.

E kettős kivirágzásból nem sok van a földön. Lehetne több is, jóval több is, megfelelőbb nevelés és komolyabb önnevelés alapján. Mert a főparancs („Szeresd Uradat, Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből, teljes elmédből és minden erődből! És felebarátodat, mint önmagadat!“) nem éppen ezt fejezi-e ki? De akkor kell is, hogy lehetségessé váljék a komoly törekvő számára. Habár kibontakozási idejét a törekvő nem szabhatja meg.

+

Fontos lenne ezek után a teljesség részletkérdéseinek tárgyalása. Ezekről később bővebben lesz szó. Most csupán két dolgot említünk meg.

a) Különféle életformák és életkeretek vannak a kereszténységben. Pl. házaselet és magános élet. A magános élet lehet örök szüzességre, ill. tisztaságra is elkötelezett élet. Az elkötelezett ilyen személyek többnyire külön egyházi keretekben, az ún. szerzetesrendekben, társulatokban helyezkednek el és szabályokkal irányított életet élnek.

Nagyon különfélék a foglalkozások is ezekben a formákban és keretekben. Nem is szólva öltözékekről és szokásokról.

Mindezekkel kapcsolatban tudni kell azt, hogy a keresztény élet *tartalom*, nem pedig burok vagy keret, *mélység*, nem pedig foglalkozási főlészín; *lényeg*, nem pedig járulék (pl. ruha és jelvények). — Nincs mindennapibb dolog, sajnos még keresztények között sem, mint ezeknek az összetévesztése. Ösztönös, érzéki emberek vagyunk és a felszínen tájékozódunk. Mélyebbre sokszor nem is megyünk.

A keresztény életet az ilyen eszközök, pl. a szerzetesi keret, igen segíthetik, mások (pl. színésznői foglalkozás) igen megnehezítik. Lehetlenné azonban csak a bűn teszi, amely lényegileg szintén benső, szabad cselekedet.

Tehát a keresztény élet földi, relatív teljessége minden normális megkeresztelt ember számára lehetséges. Természetesen ahhoz, hogy a lehetőségből valóság legyen, az alkalmas eszközök sokat segítenek.

b) Mi a keresztény életteljességnek belső alanyi titka, ill. lényeges fordulópontja vagy sarkpontja, amelyen alakulása elindul vagy elakad?

Az emberi jóakarát. Mint a szabadakarát helyes mozdulása és irányulása. És ennek a jóakarátnak is belső *készsége* a jóra, helyesre. Igazi jóakaratról és igazi készségről van szó, amely tartós jellege az embernek és nem fér össze a jóság hiányaival. Ez az ember legsajátosabb kincse és csirában már benne van minden, amit föntebb egészértékű embernek mondtunk.

Annyira fontos ez a keresztény élethez, hogy ahol nincs, ott előbb meg kell teremteni, s csak aztán lehet szó tudatos keresztény életről. Megteremtése nem nehéz, mert ez van elsősorban a szabadakarát hatalmában. Ez az akarát legvalódibb és legtermészetesebb ténye.

Az igazi jóakaratnak és készségnek a kereszténységben könnyed és biztos irányulása van arra, hogy Jézus Krisztust élete programjává tegye. Főleg a történelmi, evangéliumi Krisztust, mert ott világos élete is, tanítása is. De az Oltár titokzatos Krisztusát is.